

Nástroje pro hodnocení gramotností – využití ze strany škol

Jedním ze zásadních výstupů projektu NIQUES jsou vytvořené metodiky sledování a hodnocení rozvoje matematické, čtenářské, jazykové, přírodovědné, sociální a informační gramotnosti. Na uvedených šest gramotností se projekt NIQUES soustředil s ohledem na jejich klíčové postavení deklarované v doporučeních Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotní vzdělávání.

Mgr. Petr SUCHOMEL, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Výsledkem činnosti pracovních týmů pro jednotlivé gramotnosti jsou ucelené metodiky zahrnující nové inspekční nástroje a postupy jejich využití včetně instrukcí k vyhodnocení získaných informací. Česká školní inspekce tak dostává do rukou inovované nástroje, jimiž bude moci realizovat tematická šetření zaměřená na jednotlivé gramotnosti v plné šíři jejich moderního pojetí. Získané poznatky jí dají možnost získávat detailní a validní informace o podmínkách, které jednotlivé školy a školská zařízení vytvářejí pro efektivní rozvoj gramotností, o kvalitě procesu rozvoje jednotlivých gramotností a v neposlední řadě o úrovni dané gramotnosti, které žáci dosahují. Analýza agregovaných zjištění pak umožní formulovat závěry o stavu rozvoje jednotlivých gramotností napříč vzdělávací soustavou, identifikovat silné a slabé stránky podpory rozvoje jednotlivých gramotností a navrhnout možná opatření vedoucí ke zvyšování kvality v rozvoji gramotností jak na úrovni jednotlivých škol, tak v celém školském systému.

Školám jsou k dispozici také e-learningové kurzy

Metodiky byly vytvořeny tak, aby pokrývaly vzdělávací dráhu žáků od předškolního vzdělávání (s průměrnými úpravami odrážejícími specifika předškolního věku v jednotlivých gramotnostech) až po střední vzdělávání. Nástroje mají převážně formu dotazníků, formulářů a záznamových

archívů, z nichž část bude sloužit k distančnímu sběru informací formou inspekčních elektronických zjišťování prostřednictvím systému InspIS DATA, část pak k záznamu prezentačních zjištění inspekčního týmu během inspekční návštěvy školy. Součástí vytvořených metodik jsou v případě některých gramotností i nástroje určené k elektronickému získávání informací o dosažené úrovni gramotnosti u žáků – úlohy pro systém elektronického testování InspIS SET. Důležitou součástí metodik je i podpurná metodická dokumentace – vymezení dané gramotnosti, odůvodnění volby zvolené definice gramotnosti a vysvětlení přístupu, se kterým jednotlivé týmy přistoupily k formulaci indikátorů rozvoje gramotnosti, k nimž se jednotlivé nástroje vztahují. Pro každou gramotnost vznikly rovněž e-learningové kurzy, které srozumitelnou formou

prezentují všechny klíčové aspekty a souvislosti sledování dané gramotnosti, představují jednotlivé nástroje a prezentují postup, kterým budou v reálné inspekční praxi používány – ty budou základem pro proškolení inspekčních pracovníků s cílem zvyšovat průběžně jejich kompetence k využívání nových nástrojů a interpretaci jimi získaných informací.

Výrazná pomoc autoevaluaci škol

Vytvořené metodiky budou sloužit primárně České školní inspekci k realizaci tematicky zaměřené inspekční činnosti. Současně ale budou z velké části k dispozici školám, které jejich prostřednictvím budou moci průběžně podle vlastních potřeb a uvážení monitorovat podmínky a stav rozvoje jednotlivých gramotností.

Podobně jako se nová kritéria hodnocení vycházející z modelu tzv. kvalitní školy stanou vodítkem

The screenshot shows the user interface of the 'InspIS E-LEARNING' platform. At the top, there is a navigation bar with the CSI logo and the text 'Česká školní inspekce | InspIS E-LEARNING'. Below this, there is a sidebar menu with various options like 'NÁSTENKA', 'ZPRÁVY A NOTIFIKACE', 'EVALUACE', 'TVORBA', 'KATALOG', 'ŘEŠY', 'STATISTIKY A REPORTY', 'SABOVY ŠEŠEJ', 'ADMINISTRACE', and 'EXTERNÍ SYSTÉMY'. The main content area displays the title 'ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST' and a large image of a person reading a book. Below the image, there is a text block that reads: 'Vítejte v kurzu České školní inspekce k nově vyvinuté koncepci hodnocení podpory čtenářské gramotnosti. Kurz má informační charakter. Uvede vás do problematiky dosavadního zjišťování a hodnocení vybraných funkčních gramotností Českou školní inspekci (stále také "ČŠI") a sledování vybraných funkčních gramotností na národní i mezinárodní úrovni. Poskytne vám základní informace o nově vyvinutém sledování a hodnocení účinnosti podpory vybraných funkčních gramotností se zaměřením na oblast čtenářské gramotnosti.'